

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GĦAWDEX)
ĠURISDIZZJONI SUPERJURI
SEZZJONI ĠENERALI**

MAGISTRAT DOTTOR PAUL COPPINI LL.D.

Illum it-Tlieta, 31 ta' Jannar 2017

Rikors Ġuramentat Numru: 107/2006 PC

Angela Psaila

vs

Angelo u Theresa konjuġi Buttigieg

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat li permezz tiegħu l-attriċi, wara li ppremettiet:

Illi hija għandha porzjon raba' magħrufa bħala 'Ta' Għar Boffa', limiti Qala, Ghawdex;

Illi l-konvenuti qed jiddetjenu l-porzjon raba' suċitatat biex iżommu ż-żiemel tagħhom u dan mingħajr ebda gtitolu validu skont il-Liġi kontra r-rieda ta' l-attriċi;

Illi l-konvenuti gew anke interpellati permezz ta' ittra ufficċjali numru 179/2006 datata 20 ta' Marzu 2006 sabiex jiżgumbraw l-porzjon raba' msemmija iżda baqgħu inadempjenti;

Illi l-konvenuti ma għandhom ebda eċċezzjoni valida x'jagħtu skond il-Liġi kif jirrizulta mill-anness affidavit ta' l-attriċi hawn anness u markat bħala dok. 'A';

Talbet lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandiex din il-Qorti:

1. Tiddeċidi u tiddikjara li l-konvenuti ma għandhom ebda titolu validu skond il-Liġi fuq il-porzjon raba' magħrufa bħala 'Ta' Ghar Boffa', limiti Qala, Ghawdex;
2. Tikkundanna lill-konvenuti jiżgumbraw mill-imsemmija raba' fi żmien perentorju li jiġi ffissat minn din il-Qorti, stante li l-konvenuti qed jiddetjenu l-istess mingħajr ebda titolu skont il-Liġi;
3. Tornda li l-kawża tinstema' bid-dispensa tas-smieġh a tenur ta' l-artikolu 167(1)(b) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

Bl-ispejjeż inklużi dawk ta' l-ittra uffiċċjali numru 179/2006 datata 20 ta' Marzu 2006, u bl-imgħax, u bir-rizerva ta' kull dritt fil-Liġi.

Rat ir-Risposta Ġuramentata tal-konvenuti li permezz tagħha eċċepew:

1. Illi fl-ewwel lok ir-rikorrenti trid hija tipprova t-titolu li għandha fuq il-proprjeta' mertu ta' dina l-kawża u in mankanza li tagħmel dina l-provi, l-azzjoni tagħha qatt ma tista tirnexxi;
2. Illi fit-tieni lok u mingħajr ebda preġudizzju għal premiss il-konvenuti konjuġi Buttigieg għandhom titolu validu fil-liġi fuq dina l-proprjeta', kif jiġi pruvat dettaljatament waqt is-smieġh ta' dana ir-rikors.

Salvi risposti oħra fid-dritt u fil-fatt.

Rat l-atti kollha tal-kawża, inklużi d-dokumenti, affidavits u verbali tax-xhieda mismugħa.

Semgħet it-trattazzjoni tad-difensuri rispettivi.

Rat id-digriet tagħha tat-8 ta' Novembru 2016 fejn halliet il-kawża għallum għas-sentenza.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawża l-attriċi qed tfittex l-iżgumbrament tal-konvenuti mill-fond indikat fir-Rikors Ġuramentat, konsistenti minn porzjon raba li fuqu hemm xi kmamar agrikoli utilizzati mill-konvenuti biex iżommu fihom iż-żiemel tagħhom. Hija tikkontendi li l-konvenuti qed jokkupaw dan il-fond mingħajr ebda titolu fil-liġi.

Il-konvenuti qed jikkontestaw it-talba billi jinsistu li l-attriċi stess m'għandhiex titolu validu fuq dan il-fond, u għalhekk ma tistax titlob l-iżgumbrament tagħhom.

L-attriċi tghid li hija l-werrieta taz-ziju tagħha, ċertu Francesco Camilleri, li kien jipposjedi dan il-fond b'titolu ta' ċens. In sostenn ta' dan ipprezentat xi dokumenti, konsistenti f'żewġ dikjarazzjonijiet *causa mortis*, kopja ta' testment tal-imsemmi Francesco Camilleri, u diversi kopji ta' riċevuti antiki dwar hlas ta' ċens li kien isir minn Michele Camilleri, missier l-imsemmi Francesco, fuq biċċa art magħrufa "ta' Għar Boffa".¹ Ta' min jinnota kif din l-art giet dikjarata biss bhala li kienet tappartjeni lil Francesco Camilleri permezz ta' denunzja addizzjonali li saret mill-attriċi fl-2007, u cioe' wara li kienet ġia giet intavolata l-kawża presenti, u iżjed minn tletin sena wara li kien miet iz-ziju tagħha. Sinjifikanti wkoll kif l-uniċi riċevuti li rnexxielha tippresenta l-attriċi jmorru lura għal madwar mitt sena ilu, u kopja tal-kuntratt relattiv għal din l-enfitewsi baqgħat qatt ma giet esebita. L-attriċi tammetti wkoll li ċ-ċens fuq din l-art ilu żmien ma jithallas, għax lanqas biss taf illum lil min hu pagabbli.²

Minn naħa l-oħra l-konvenuti pproduċew affidavit ta' ċertu Joseph Vella, li miegħu hemm anness kopja ta' kuntratt ta' enfitewsi datata it-3 ta' Awwissu 1991, dwar it-territorju magħruf "ta' Għar Boffa" limiti tal-Qala, Ghawdex, tal-kejl ta' ċirka 20,234.5 metri kwadri, u li permezz tiegħu l-istess Joseph Vella jirriżulta li akkwista dan it-territorju b'ċens temporanju għal mija u ħamsin sena.³ Dan ix-xhud jgħid li l-fond in kwistjoni jifforma parti ntegrali minn dan it-territorju, u jaf li jinsab okkupat mill-konvenuti, li bil-kunsens tiegħu qed izommu żiemel fih. Isostni wkoll li lill-attriċi ma jafhiex, u la lilha u lanqas lil zijuha Francesco Camilleri qatt ma tahom xi drittijiet fuq il-proprjeta' tiegħu. Iżid jgħid inoltre li mir-riċerki li għamel, irriżulta li l-art akkwistata minnu kienet għal xi żmien konċessa in enfitewsi temporanja *a tertia generatione*, li kienet għalqet snin qabel ma hadha hu.⁴

L-attriċi baqgħet qatt ma rribattiet dak li qal dan ix-xhud, u jidher għalhekk li kwalunkwe drittijiet li seta' kellu Francesco Camilleri fuq dan il-fond kien skada mat-terminazzjoni tal-konċessjoni enfitewtika msemmija. Dan jidher li seħħ anke qabel il-mewt tiegħu, tant li lanqas biss issemma fid-denunzja *causa mortis* originali li kienet saret fit-22 ta' Diċembru 1976, u cioe' ftit xhur biss wara li kien miet.⁵ F'dawn iċ-ċirkostanzi, allura, fejn l-attriċi baqgħet ma pprovatx x'titolu validu

¹ Ara dokti. AP 1 sa AP 10 a fol. 21 sa 33 tal-proċess

² Ara affidavit tal-attriċi a fol. 19 - 20

³ Ara kopja ta' dan il-kuntratt a fol. 38 - 40

⁴ Ara affidavit ta' Joseph Vella a fol. 37

⁵ Ara kopja ta' din id-denunzja a fol. 30 - 31

għandha hi stess fuq il-fond in kwistjoni, żgur li ma tistax tirnexxi fit-talba tagħha biex il-konvenuti jiġu żgumbrati mill-istess fond. Ikun għalhekk inutili li jiġi nvestigat ukoll it-titolu tal-konvenuti fuq ir-raba bil-kmamar eżistenti fuqha mertu ta' din il-kawża.

Għal dawn il-motivi ticddecidi l-kawża, billi filwaqt illi tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti, tiċhad it-talbiet attriċi, bl-ispejjeż kontra tagħha.

(ft) Paul Coppini
Magistrat

(ft) Silvio Xerri
D/Reġistratur

Vera Kopja

Għar-Reġistratur

31.01.2017 - Sup107.2006 - Psaila Angela vs Buttigieg Angelo et
878